

Digitalizace ve školách s podporou z NPO je v plném proudu

14.6.2023 - Anna Stočesová Martinková | Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Zdrojem finančních prostředků je Evropská unie, resp. se jedná o prostředky z fondu Evropské unie - „Next Generation EU“ - z Nástroje pro oživení a odolnost. Česká republika tyto finanční prostředky rozděljuje školám v rámci Národního plánu obnovy. V roce 2022 již bylo školám rozděleno 1,45 mld. Kč na pokročilé digitální učební pomůcky a na prevenci digitální propasti a tato finanční intervence pokračuje i v tomto roce, kdy školy obdrží celkem 1,16 mld. Kč a v roce 2024 to bude 785 mil. Kč.

Česká republika tyto finanční prostředky rozděljuje školám v rámci Národního plánu obnovy od roku 2020 a pokračuje v letech 2022-2024 v rámci implementace komponenty 3.1 Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace. Mohou je čerpat mateřské, základní a střední školy a konzervatoře, a to jak školy zřizované krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí prostřednictvím ad hoc normativu (§ 161 odst. 7 podle školského zákona, podmínky, účel a kritéria jsou stanovena ve Věstníku) nebo školy soukromé a církevní, kterým jsou finanční prostředky poskytovány na základě vyhlášené Výzvy. Z Národního plánu obnovy bylo již takto dosud podpořeno přes 15 tisíc škol – v roce 2020 to bylo celkem 4 106 základních škol a gymnázií, v roce 2022 v rámci prevence digitální propasti bylo podpořeno 4 970 škol a na pořízení digitálních učebních pomůcek získalo podporu 5 032 mateřských škol a 2 631 základních škol a gymnázií. Podrobný přehled dosavadní podpory škol z Národního plánu obnovy je dostupný v informačním letáku, který je zveřejněn na webu www.edu.cz/digitalizujeme/.

Česká republika se čerpáním prostředků z Nástroje pro oživení a odolnost, z fondu “Next Generation EU”, zavázala Evropské unii splněním cílů, tím zásadním jsou inovace ve vzdělávání, které jsou realizovány změnou Rámcového vzdělávacího programu (RVP). K úspěšné implementaci revidovaného RVP je zapotřebí poskytnout škole finanční prostředky na pokročilé digitální učební pomůcky pro žáky tak, aby si mohli rozvíjet informatické myšlení a digitální kompetence v rámci změn a inovací ve vzdělávání v kontextu digitalizace, tzn. s novým obsahem výuky Informatiky a s novou klíčovou digitální kompetencí, která nyní zasahuje do všech vzdělávacích oblastí. Zároveň je věnována pozornost i prevenci digitální propasti, aby žáci mohli zařízení využívat také doma, kdykoliv dle potřeb ve výuce, v zájmových aktivitách a nebyli vyloučeni tím, že zařízení nemají pro sebe k dispozici.

Tou zásadní změnou v souvislosti s inovacemi ve vzdělávání v kontextu digitalizace je zaměření na žáka a na jeho rozvoj informatického myšlení a digitálních kompetencí, a to napříč vzdělávacími oblastmi díky nové klíčové digitální kompetenci, která je v RVP začleněna, a to prostřednictvím pokročilých digitálních učebních pomůcek, nikoliv základních. Například se školy mohou vybavit robotickými a programovatelnými učebními pomůckami, zařízeními pro využití rozšířené nebo virtuální reality, 3D tiskárnami a 3D pery, snímacími zařízeními jako jsou skenery pro využití s virtuální/rozšířenou realitou, vizualizéry, fotoaparáty, kamerami, zařízeními, která spadají do kategorie „Internet věcí“ a badatelská technika včetně čidel a mikroskopů, software a také digitální zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami např. pro alternativní ovládání počítače, rozpoznávání hlasu apod. Jedná se o takové pokročilé digitální učební pomůcky, které rozvíjejí informatické myšlení a digitální kompetence žáků.

Školy si však mohou pořídit pro své žáky i základní vybavení (notebooky, tablety, chromebooky),

pokud ještě nejsou dostatečně vybaveny. Primárně je ovšem soustředěna pozornost na pokročilé digitální učební pomůcky, které lze využívat nejen v Informatice, ale napříč vzdělávacími oblastmi v různých vyučovacích předmětech.

Finanční intervence (1 000 Kč na žáka) v rámci účelu vybavení žáků digitálními učebními pomůckami je jednorázová a je soustředěna na základní a střední školy a konzervatoře, ale také pro mateřské školy. Přednostně v roce 2022 obdržely finanční prostředky mateřské školy, aby již v předškolním vzdělávání byl zahájen rozvoj informatického myšlení a digitálních kompetencí u nejmenších dětí. Dále obdržely v roce 2022 finanční prostředky přednostně ty základní školy a gymnázia, které deklarovaly výuku podle revid. RVP. V roce 2023 pokračujeme s digitalizací pro střední školy a konzervatoře a ty školy, které finanční prostředky neobdržely již v roce 2022. Na co nezapomenout při pořizování pokročilých digitálních učebních pomůcek v roce 2023? Finanční prostředky mohou být využity pouze na neinvestiční výdaje. Jednotková cena pro hardware je omezena částkou 40 tisíc Kč a v případě softwaru se jedná o částku 60 tisíc Kč, pořizovat je možné pouze takové digitální technologie, s nimiž pracuje žák, nejedná se tedy o vybavení učitele. Důležité je dále neslučovat účely při čerpání finančních prostředků na pořízení digitálních učebních pomůcek a na prevenci digitální propasti. Uznatelné náklady jsou za období od 1. 1. do 31. 12. 2023. V souladu se školským zákonem jsou podmínky, účely a kritéria stanoveny ve Věstníku, pro rok 2023 zveřejněno ve Věstníku MŠMT č. 2/2023. Jedná se o závazný dokument pro školy zřizované krajem, obcí nebo dobrovolným svazkem obcí. Školy soukromé a církevní se řídí rozhodnutím, které školy obdrží po vyhodnocení žádosti na základě Výzvy, přitom podmínky, účel a kritéria jsou obdobná jako u výše uvedených škol. Tyto žádosti školy podávaly na MŠMT do konce května a nyní probíhá jejich vyhodnocování.

Zároveň mohou školy v opakované intervenci od roku 2022 do roku 2024 získávat finanční prostředky na další účel, a to na prevenci digitální propasti. Cílem je, aby žáci nebyli znevýhodněni tím, že se nemohou zapojit v rámci domácí přípravy, v zájmových kroužcích či v běžné výuce, ve které žáci využívají vlastní mobilní digitální zařízení – notebook, tablet, chromebook, chytrý telefon.

Záměrem v této intervenci není plošná podpora škol stejnou částkou na žáka. Tento účel má podpořit snížení digitální propasti pro znevýhodněné žáky. Částka je vypočítána na základě počtu znevýhodněných žáků ze šetření MŠMT a NPI ČR z roku 2021, počtu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z důvodu odlišného kulturního prostředí a jiných životních podmínek (k 30. 9. 2022) a počtu ukrajinských žáků-azylantů (taktéž k 30. 9. 2022). Od toho je odečten počet žáků, kteří podporu získali nebo mohli získat v roce 2022, aby byla co nejvíce zohledněna podpora znevýhodněných žáků, kteří zatím nemohli být podpořeni již v loňském roce.

Školám je poskytována rozsáhlá metodická podpora na webových stránkách MŠMT, resp. informačním portálu www.edu.cz/digitalizujeme/metodicka-podpora/. Na YouTube kanále MŠMT je dále umístěn záznam z Webináře k DIGITALIZACI, který se pro ředitele základních a středních škol uskutečnil dne 30. března 2023, kde vedoucí oddělení podpory digitálního vzdělávání na MŠMT Anna Stočesová Martinková vysvětlovala, za jakým konkrétním účelem mohou školy finanční prostředky z Národního plánu obnovy využít. Inspirovat se lze zde také prostřednictvím videí na pořízení digitálních učebních pomůcek a příklady dobré praxe z vybraných škol:

- Digitální učební pomůcky pro nejmenší děti MŠ a žáky ZŠ: <https://youtu.be/DEulx6lA-rM>
- Pokročilé digitální učební pomůcky pro žáky ZŠ a SŠ: https://youtu.be/_fUX5Z2JVU
- Další pokročilé digitální učební pomůcky pro žáky ZŠ a SŠ: <https://youtu.be/LwkcWfM2ems>

S výběrem vhodných digitálních technologií pro žáky pomáhají školám zdarma konzultanti tzv. IT Guru z Národního pedagogického institutu ČR. Pomohou také s provedením auditu stávající počítačové sítě a digitální infrastruktury na škole a navrhnou doporučení pro další inovace a zlepšení. Zájemci o konzultaci mohou své dotazy posílat přímo na e-mail itguru@npic.cz, oslovit

konkrétního IT Guru podle kraje, případně je možné vyplnit vstupní dotazník a IT Guru se sám ozve. Veškeré potřebné kontakty a informace jsou dostupné na www.edu.cz/digitalizujeme/it-guru.

Národní pedagogický institut ČR také nabízí prostřednictvím Národního plánu obnovy velké množství bezplatných kurzů, workshopů či webinářů. V nabídce najdete vzdělávání pro ředitele a koordinátory změny k nové informatice, pro učitele 1. i 2. stupně základních škol jsou pak určeny úvodní webináře ke všem částem informatiky (*digitální technologie, informační systémy, práce s daty, základy informatiky, algoritmizace a programování*) i praktické kurzy k rozvoji informatického myšlení. Pro učitelé je navíc připravena řada dalších kurzů, aby si učitelé rozvíjeli své informatické myšlení a digitální kompetence a dokázali využívat nové pokročilé digitální učební pomůcky, které si v rámci finanční intervence škola pořídila a dokázali úspěšně realizovat inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace. Více informací a konkrétní termíny najdete na revize.edu.cz/nabidka-podpory-a-kurzu#kurzy-a-webinare.

Kontakt:

Anna Stočesová Martinková (anna.stocesova@msmtcz)
vedoucí oddělení podpory digitální vzdělávání, odbor vzdělávací politiky
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

<https://www.msmt.cz/digitalizace-na-skolach-s-podporou-z-narodniho-planu-obnovy>